

**MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMAI
KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI INTÉZET**

INDOKLÁS

a 2009 évi költségvetési beszámolóhoz

Budapest
2010. február 15.

Szakmai tevékenységek alakulása

A KTI 2009-ben a 2008-2012 évekre kialakított kutatási stratégiájának megvalósításából adódó célokkal folytatta kutatásait, teljesítette a kutatási szerződésekben és megállapodásokban vállalt kötelezettségeit. Legfőbb feladatai a Verseny és szabályozás, valamint a Munkaerőpiaci Tükör 2009. évi kötetének összeállítása, az Európai Bizottság 6. és 7. keretprogramja által támogatott kutatási projektek időarányos teljesítése, valamint egy munkapiaci keresleti és kínálati előrejelző rendszer megvalósíthatóságának előkészítése voltak.

A piac- és vállalatelméleti kutatások terén vizsgálták a bankváltási költségek hatását a fogyasztók becsült reakciójára és a bankok piaci erejére, a vezetékes és mobil távközlési szolgáltatások helyettesíthetőségét, a vállalkozások kockázati tőkével történő finanszírozásának problémáit. A makrogazdaságtani kutatások foglalkoztak a vállalatok és termékek nemzetközi kereskedelemével, az innováció és a vállalati teljesítmény kapcsolatával, a külkereskedő vállalatok agglomerációs termelékenységi többletével, a Balassa-Samuelson-hatás térbeli magyarázatával, az importált gépek bérekre gyakorolt hatásaival, valamint könyv készült a *Makroökonómia és a gyakorlat* címmel. A globalizáció, EU integráció és felzárkózás területén vizsgálták az elsődleges és másodlagos privatizációt hat volt kommunista országban, a klaszterek működését, a hazai innovációs teljesítményt befolyásoló tényezőket. Az oktatásgazdaságtan területén kutatásokat folytattak az iskoláskor előtti egyenlőtlenségeket a hátrányos helyzetű családok gyermekei induló hátrányait, az általános iskolai szegregációt érintő kérdésekről, összehasonlították a különböző nemzetek oktatási intézményeinek eredményességét, vizsgálták a tanári minőséget a magyarországi hátrányos helyzetű tanulókat fogadó oktatási intézményekben, értékelték az Országos Oktatási Integrációs Hálózat (OOIH) integrált oktatási programját. A munkapiaci kutatások területén foglalkoztak a munkapiaci válság hatásaival, és a munkapiaci diszkriminációval, szegregációval, elemezték a külföldi tulajdon dolgozói bérhatásait, illetve a felnőtt írás-olvasási készségek és a foglalkoztatási esélyek kapcsolatát. A közösségi gazdaságtan és politikák terén vizsgálták a rejtett gazdaság az adózási viselkedés és a kormányzati szabályozás közti bonyolult kapcsolatokat, a népesség egészségi állapotának magyarázó tényezőit, a nyugdíjrendszer hatékonyabbá tételének lehetőségét, az EU támogatások elosztásának és felhasználásának eredményességét. Az agrárgazdasági kutatások a nemzetközi agrárkereskedelem, az internet használat pozitív hatásai és a magyar mezőgazdaság hatékonyságváltozásai témák köré csoportosultak. Egyéni kutatási programok keretében vizsgálták azt, hogy hogyan függnak össze a több száz évvel ezelőtti első válságok és buborékok különböző értelmezései és a mai válságmagyarázatok. Kutatták a kínai gazdasági növekedés, a területi egyenlőtlenségek és a működőtőke-áramlás összefüggéseit.

Elkészült a *Verseny és szabályozás 2008* című évkönyve, és a *Munkaerőpiaci Tükör 2009* című kötete. Ebben az évben is megrendezte a kétnapos Nyári Műhelyt, a sziraki munkatudományi konferenciát, a „Transition in Agriculture – Agricultural Economics in Transition” című nemzetközi konferenciát, valamint az NKTH által támogatott „Oktatás, foglalkoztatás, versenyképes gazdaság Magyarországon a XXI. században c. 3 éves kutatás szakmai zárókonferenciáját. Két online műhelytanulmány sorozatot jelentet meg, a Budapesti Munkagazdaságtani Füzeteknek 8, a Műhelytanulmány sorozatnak 27 kötete jelent meg az évben. A globális pénzügyi és gazdasági válsággal összefüggésben kutatói számos fórumon nyilvánultak meg, tartottak előadást. Képviselték magukat a médiában, tudományos tanácskozásokon, felsőoktatási intézmények, szakkollégiumok által szervezett rendezvényeken, a Francia Intézet által szervezett konferenciasorozaton, a prágai Research Connection 2009. konferencián.

II. A gazdálkodás alakulása 2009. évben

II.1. Szervezeti változások bemutatása

A 2.253/81/1954. Mt. Határozattal alapított Közgazdaságtudományi Intézet tevékenységét továbbvivő és kiterjesztő Közgazdaságtudományi Kutatóközpont 1997. december 31-ével történő létrehozásáról a Magyar Tudományos Akadémia 1997. decemberi közgyűlése határozott. Nevét a Magyar Tudományos Akadémia 2004. május 4-i határozata MTA Közgazdaságtudományi Intézetre változtatta.

Az Intézet önálló jogi személy, önállóan gazdálkodó köztestületi költségvetési szerv. Szervezeti felépítését az 1998. márciusában jóváhagyott Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza. A 2009. évben szervezetében változás nem történt.

II.2. Gazdálkodási környezet alakulása, pozitív és negatív hatások

Módosultak a gazdálkodást szabályzó jogszabályok 2006. január 1-től. A 319/2005.(XII.26.) kormányrendelet módosította a 249/2000.(XII.24.) Kormányrendeletet és a 217/1998.(XII.30.) kormányrendelet módosult paragrafusai befolyásolták az Intézet 2009. évi pénzügyi-gazdasági eseményeit.

Az intézet forrásait a feladatok teljesítése érdekében előfinanszírozások terhelték/terhelik. A folyó kutatások közötti kereszt finanszírozások jelentős adminisztrációs többletfeladatot jelentenek a gazdasági szakterületnek.

Az intézet a közbeszerzési törvény központosított közbeszerzés hatálya alá tartozik, ennek érdekében kialakítottuk közbeszerzési szabályzatunkat és az ebben foglaltaknak megfelelően hajtottuk végre beszerzéseinket.

Kutatási pályázati észrevételek

Az OTKA pályázatok elbírálása változatlanul lassú, hosszú idő telik el a beadástól a végső döntésig.

Az Akadémia és minisztériumok közös (MTA-MEH,) kutatási pályázatok elbírálása a közbeszerzési eljárásnak köszönhetően formailag átlátható.

A nemzetközi pályázatok során szerzett tapasztalatok kedvezőbbek. Az EU pályázatainak elbírálási folyamata követhető, a határidők előre ismerhetők és azokat általában be is tartják. A nemzetközi pályázatok egyértelművé teszik, hogy a pályázati tevékenység csak akkor lehet sikeres, ha azt megelőzi és alátámasztja a nemzetközi kutatói hálózatban való aktív együttműködés és rangos publikációs tevékenység.

II.3. Kiadási – bevételei előirányzatok alakulása

a.) előirányzat módosítások okai

Eredeti előirányzathoz viszonyítva **450.600** E/Ft-tal növekedett előirányzatunk a következő bontásban:

Megnevezés	E/Ft
1.) Kormányzati hatáskörben	7 172
2.) Fejezeti hatáskörben	205 496
3.) Saját hatáskörben	237 932
Összesen	450 600

Kormányzati Hatáskörben

Ügyirat száma	Tárgy	Szem.jutt E/Ft	M.adót terh.E/Ft	Egyéb E/Ft	Összes E/Ft
26183/09	Havi kereset-kiegészítés	6 480	2 074		8 554
30379/09	A költségvetési szerveknél foglalkoztatottak	- 1 047	- 335		- 1 382
	Összesen	5 433	1 739	0	7 172

Intézeti hatáskörben

Ügyirat száma	Tárgy	Szem.jutt E/Ft	M.adót terh.E/Ft	Egyéb E/Ft	Összes E/Ft
303703/09	Maradvány igénybevétel			9	9
303709/09	Maradvány igénybevétel			958	958
303713/09	Maradvány átvétel			10 118	10 118
303715/09	Maradvány igénybevétel			239	239
303717/09	Maradvány igénybevétel	23 081	3 475	100 232	126 788
303721/09	Maradvány átvétel			10 118	10 118
303725/09	Maradvány átvétel			22 254	22 254
303729/09	Többletbevétel	15 045	4 815		19 860
303730/09	Többletbevétel	25 478	8 154		33 632
303734/09	Maradvány igénybevétel			354	354
303736/09	Többletbevétel			7 813	7 813
303737/09	Maradvány átvétel			452	452
303738/09	Többletbevétel	4 044	1 293		5 337
303735/09	Átcsoportosítás	-12 500	-4 000	16 500	0
303723/09	Átcsoportosítás		7 000	-7 000	0
	Összesen	55 148	20 737	162 047	237 932

Felügyeleti hatáskörben

Az Intézet a fejezeti kezelésű előirányzatokból megpályázott és elnyert keretekhez felügyeleti szervei előirányzat módosítással jut. Ilyen például a „Fiatal kutatók pályázatos támogatása”. A jogszabályi változásokból eredően megnőtt a pótelőirányzatok száma, mivel államháztartáson belülről érkező támogatások csak a fejezeten keresztül érkehetnek.

Ügyirat száma	Tárgy	Szem.jutt E/Ft	M.adót terh.E/Ft	Egyéb E/Ft	Összes E/Ft
26309/09	2004-2008. évi fiatal kut pályázatok-2009. év	-175	-58		-233
26461/09	OTKA kutatás I. ütem	150	24	1 466	1 640
26560/09	Sajátos nemzetközi kapcs. int. keretszámok	130	42	478	650
27150/09	Többletbevétel miatti ei.mód. igény			32 737	32 737
27721/09	OTKA kutatás 4. ütem	10 820	3 415	5 401	19 636
27863/09	Intézményi vez. ill. támog.	399	128		527
28237/09	OTKA kutatás 5. ütem	1 853	284	5 402	7 539
28430/09	Többletbevétel miatti ei. mód. igény			24 857	24 857
28444/09	Egyensúlyi tartalék visszrendezése			7 891	7 891
28553/09	EU-s támogatás	5 926	1 718	1 101	8 745
29055/09	OTKA kutatás 7. ütem	374	120	1 156	1 650
29170/09	Szakmai előkészítő feladatok támogatása	6 900	2 200	6 100	15 200
29602/09	OTKA kutatás támogatása	705	108	5 814	6 627
30111/09	Előirányzatok átcsoportosítása fejezeten belül	1 392	340	4 200	5 932
30375/09	2009. évi fiatal kutatói álláshelyek betöltéséről	525	152		677
30448/09	Többletbevétel miatti ei. módosítás			48 859	48 859
30506/09	EU és hazai kut. int. pályázatok	3 753	1 200		4 953
30576/09	Utazási ei. átcso.			127	127
30692/09	Fejezeten belüli átcso.	955	233	3 420	4 608
31000/09	MEH-MTA 2009-2010- es programok	4 441	1 119	4 440	10 000
31190/09	KFB-017 ei. átad. Acta Oeconomica részelsz.			614	614
31370/09	Eu-s önrész tám. 4. ütem			1 066	1 066
31372/09	2009. évi fiatal kut. keret. maradv. átad.	905	289		1 194
	Összesen	39 053	11 314	155 129	205 496

b.) Tényleges teljesítés és az eredeti előirányzat közötti eltérés

Kiadások	Eredeti E/Ft	Teljesítés E/Ft	Különbség E/Ft
Személyi juttatás	269 800	358 778	88 978
Munkaadókat terh. járulékok	76 365	105 558	29 223
Dologi kiadások	0	250 265	250 265
E. évi műk.ei.pénz.mar.átad	0	15 221	15 221
Felhalmozás kiadásai	3910	8 744	4 834

Ebben az évben is a dologi kiadásoknál mutatkozik a legnagyobb eltérés. Az itt jelentkező hiányt a pályázati pénzek terhére történt kifizetésekkel, illetve a pályázati pénzek „elvonásaiból” pótoljuk.

Bevételek	Eredeti E/Ft	Teljesítés E/Ft	Különbség E/Ft
Intézményi működési bevételek	9 612	14 453	4 841
Költségvetési támogatás	296 939	403 154	106 215
Támogat. értékű működési bevételek	32 124	147 494	115 370
Támogat. értékű felhalmozási bevételek	0	1147	1147
Előző évi műk.ei. pénz.maradv. átv.	0	26484	26 484
Egyéb műk.c. pénzeszköz átvétel	11 400	51 917	40 517
Előző évi ei. mar. pénzmardv. ig.	0	127994	127 994

Az eredeti előirányzathoz viszonyítva a bevételeknél mutatkozó különbség az év közben kötött szerződésekből adódik.

c.) Az intézmény által kiemelésre érdemes megjegyzések a bevételi és a kiadási tételekre

Eredeti költségvetési támogatás

A módosított támogatás **450 600** Ft-al több volt, mint az eredeti költségvetési támogatás .

Megnevezés	E/Ft
Személyi juttatás	99 634
Munkaadókat terhelő járulékok	33 790
Egyéb	317 176

Könyvtárral kapcsolatos kiadások:

A tudományos folyóiratok előfizetése, valamint könyvek vásárlása ebben az évben **8 903 E** Ft-ot tett ki.

Dologi kiadásaink egyes tételeinek összehasonlítása az előző évhez viszonyítva

Megnevezés	2008. évi E/Ft	2009. évi E/Ft
Irodaszer	2 321	2 583
Telefon	5 164	6 853
Üzemeltetés	15 813	17 169
Könyv, folyóirat, információhordozó	6 037	9 501
Kiküldetés	21 784	22 461

Bevételek alakulása

- intézményi működési bevétel

Megnevezés	E/Ft
Állami feladatok ellátása során létrehozott .áru- és készletértékesítés.	309
Szolgáltatások ellenértéke	7 136
Továbbszámlázott szolgáltatás bevételei ÁH-n kívülre	1 208
Bérleti díjbevétel	5 645
Egyéb bevétel	155
Általános forgalmi adó bevételek	23 636
Hozam és Kamat bevételek	1 574
Intézményi működési bevételek	39 663

- Támogatás értékű működési bevétel

Megnevezés	E/Ft
- OTKA	51 076
-Külügyminisztérium	80 000
- MTA fejezet	49 078
- SZMI	- 13 436
- OFA	18 294
- Foglalkoztatási Hivatal	9 167
- Gazdasági Versenyhivatal	16 458
Összesen	210 627

- Egyéb pénzeszköz átvétel

Megnevezés	E/Ft
- Kut. Techn. Inn. Alap	9 182
- Non profit szervezettől	5 662
- pénzeszköz átvétel külföldről - Cerge	4 097
- pénzeszköz átvétel EU	42 157
Összesen	61 098

d.) Személyi juttatásokkal kapcsolatos előirányzat módosítások

Személyi juttatási keretünk az eredeti előirányzathoz viszonyítva **99 634 E/Ft**-tal növekedett.

Személyi juttatási keretünk támogatásból **6 620 E/Ft**-tal nőtt. Kutatói pályázatok miatt **93 014 E/Ft**-tal nőtt a személyi juttatási előirányzatunk.

II.4. Vagyoni helyzet alakulása

a.) Beruházás

		E/Ft
2009. évben	Intézményi keretből	8 744

- Intézményi keretből

Mennyiség	Megnevezés	E/Ft
2 db	Számítógép	266
9 db	Notebook	2 909
2 db	Nyomtató	72
3 db	Monitor	206
6 db	Szervergép	2 452
3 db	Vagyonértékű jog	1 300
1 db	Projektor	211
11 db	Egyéb gép, berendezés	1 199
1 db	Klimaberendezés	129

- „0” számlaosztályba átvezettünk

Megnevezés	E/Ft
számítástechnikai eszközt	8 024
immateriális javakat	694

Az intézet eszközeire vonatkozóan egyedi értékelést hajtott végre, melyek összességét nézve jelentéktelen nagyságú az eltérés a piaci és a könyvszerinti érték között, így nem számoltunk el érték veszteséget.

c.) Egyéb

Az intézet nem rendelkezik részesedéssel. Befektetett pénzügyi eszközei között munkáltatói lakáskölcsön állományát tartja nyilván.

- Lakásépítési alapba 1 fő visszafizetett 2 E/Ft-ot.

II.5. Előirányzat-maradvány alakulása

Az Intézet 2009. évi előirányzat-maradványa **59 255** eFt., kutatási programokkal kapcsolatos, kötelezettségvállalással terhelt maradvány.

Megnevezés	E/Ft
Pénzmaradvány	59 189
Egyéb aktív pénzügyi elszámolások	66
Egyéb passzív pénzügyi elszámolások	
Összesen	59 255
Előirányzat-maradvány	59 255
Kutatási programok	39894
- OTKA	47957
- Innovációs alaptól átvett pályázati pénzek	184
- Külföldi programok	-38155
- Egyéb vegyes külföldi	-963
- MTA MEH	4609
- OFA, Foglalkoztatási Hivatal	3690
- NFÜ	16411
- MTA –tól TÁMOP 2.1 támogatás maradványa	5806
- CIB bank	355
Fejezeti kezelésű előirányzatok	810
- GSZT	-272
- EU és hazai kut.int. pály. önrész kiegészítés	1026
- Utazási keret maradványa	56
Egyéb kötelezettségvállalással terhelt	18551
- MTA –MEH visszafizetési kötelezettség	782
- 2009. évi rehabilitációs hozzájárulás	178
- December havi áfa áthúzódó része	610
- Acta, vegyes belföldi	708

2009. évben kifizetett személyi juttatás áth..része	10 188
2009. évben kifizetett szem.jutt. terh. áth. járulékok	6 085
Összesen	59 255
Önrevíziós tételek	0
Összesen	59 255

- Az Intézmény kisegítő tevékenysége:

Szobáinak bérbeadása, valamint a társintézeteknek végzett xerox készítés.

II.6. Vállalkozási tevékenység alakulása

Intézetünk vállalkozási tevékenységet nem végez.

II.7. Létszám változás okai

2009 évben az Intézetből 4 fő nyugdíjazása történt. Az állások betöltésre kerültek.

2009. évi elfogadott létszámkeretünk 71 fő, ebből 48 fő kutatói, 23 fő adminisztratív munkakör.

Ebben az évben 1 fő kutató volt fizetés nélküli szabadságon.

II.8 Átlagkeresetek alakulása

Az Intézet 2009.12.31.-i létszámának az összetétele végzettség szerint 64 fő felsőfokú végzettségű és 7 fő középfokú végzettségű. A 48 fő kutatóra a kutatói illetmények megállapítására a Kjt.tv. 2 sz. melléklete vonatkozik, amely szerint a tudományos munkatársak illetménye az egyetemi tanári munkakör 1. fizetési fokozatához tartozó garantált illetmény arányában kerül meghatározásra.

A szöveges indoklás a kiegészítő melléklet számszaki tábláival együtt, a valóságos helyzetet tükrözően mutatja be az Intézet 2009 évi feladat ellátását és gazdálkodását.

Kérem a 2009. évi költségvetési beszámoló elfogadását.

Budapest, 2009. február 15.

Kiss Istvánné
gazdasági ig.h.

